

EUROPESE RAAD

**Brussel, 11 maart 2011
(OR. en)**

EUCO 7/11

**CO EUR 5
CONCL 2**

BEGELEIDENDE NOTA

van: het secretariaat-generaal van de Raad

aan: de delegaties

Betreft: **BUITENGEWONE ZITTING VAN DE EUROPESE RAAD
11 maart 2011**

VERKLARING

Voor de delegaties gaat hierbij de verklaring die tijdens de buitengewone zitting van de Europese Raad (11 maart 2011) is aangenomen.

VERKLARING VAN DE EUROPESE RAAD

1. De Europese Raad heeft vandaag een buitengewone bijeenkomst gehouden om de ontwikkelingen in Libië en de zuidelijke buurlanden te bespreken en de politieke richting en prioriteiten van het toekomstige beleid en de maatregelen van de EU ter zake vast te stellen.
2. Volksoptstanden zorgen in de zuidelijke buurlanden voor ingrijpende veranderingen, die nieuwe hoop brengen en kansen bieden om een toekomst te bouwen die gebaseerd is op democratie, pluralisme, de rechtsstaat, mensenrechten en sociale rechtvaardigheid. Vooruitgang en democratie kunnen hand in hand gaan. De Europese Raad looft de moed die de bevolking in deze regio heeft betoond en bevestigt andermaal dat het aan de burgers zelf is om met vreedzame en democratische middelen over hun toekomst te beslissen.
3. Alle landen in de regio dienen politieke en economische hervormingen door te voeren of te versnellen. De Europese Unie zal steun verlenen aan elke stap op weg naar democratische transformatie, politieke stelsels die een vreedzame verandering mogelijk maken, groei en welvaart, en een meer proportionele verdeling van de baten van de economische prestaties. In dit verband is de Europese Raad zeer verheugd over de aankondiging van de Koning van Marokko dat een raadplegend comité zal worden ingesteld om een herziening van de grondwet voor te bereiden, die vervolgens ter goedkeuring aan het Marokkaanse volk zal worden voorgelegd. Steun van de EU zal afhangen van de vorderingen die de partners met die transformatie maken. Aangezien het ontwikkelen van sterke democratische instellingen een van de belangrijkste doelstellingen is, zijn betere parlementaire betrekkingen tussen Europa en de regio van cruciaal belang.

4. Met betrekking tot Tunesië is de Europese Raad verheugd over de aankondiging dat op 24 juli 2011 verkiezingen voor een grondwetgevende vergadering zullen worden gehouden. In nauw overleg met de Tunesische autoriteiten staat de EU klaar om in dit verband de nodige steun te verlenen, onder meer door Tunesië een geavanceerde status te verlenen. Zodra de Tunesische autoriteiten daarvoor gereed zijn, zullen zij de EU bereid vinden het land te steunen om de economische en maatschappelijke problemen van Tunesië aan te pakken. De Europese Unie zal zich op lange termijn blijven inzetten voor het bevorderen van economische en sociale ontwikkeling. De solidariteit van het Tunesische volk met de vluchtelingen uit Libië verdient de grootste lof en steun.

5. De Europese Raad steunt de democratische transitie in Egypte. Hij is tevreden dat de eerste grondwetswijzigingsvoorstellen tijdig zijn ingediend en spoort de Egyptische autoriteiten aan zich te blijven inzetten voor politieke hervormingen, en een omgeving voor een grondige democratische transitie te creëren, onder meer door de noodtoestand op te heffen. De Europese Unie is bereid om in overeenstemming met de prioriteiten van de Egyptische bevolking haar volledige steun te verlenen en is met de recent aangestelde Egyptische regering een dialoog aangegaan.

6. De situatie in Libië blijft een reden voor ernstige bezorgdheid. Wij geven uiting aan onze grote solidariteit met het Libische volk en de slachtoffers. Wij veroordelen met klem de gewelddadige repressie door het Libische regime jegens zijn burgers en de grove en stelselmatige schending van de mensenrechten. Wij zijn ingenomen met Resolutie 1970 van de VN-Veiligheidsraad en het feit dat de situatie in Libië aanhangig wordt gemaakt bij het Internationaal Strafhof. Het gebruik van geweld tegen burgers, in het bijzonder met militaire middelen, is onaanvaardbaar en moet onmiddellijk worden stopgezet. De veiligheid van de bevolking moet met alle nodige middelen worden gewaarborgd. De Europese Raad is uitermate verontrust over de aanvallen tegen burgers, ook vanuit de lucht. Met het oog op de bescherming van de burgerbevolking zullen de lidstaten alle nodige opties onderzoeken, mits de noodzaak daartoe is aangetoond, een duidelijke rechtsgrondslag wordt verschaft en steun vanuit de regio bestaat. De verantwoordelijken zullen ter verantwoording worden geroepen en de zware gevolgen moeten dragen. Wij zullen samenwerken met de Verenigde Naties, de Arabische Liga, de Afrikaanse Unie en onze internationale partners om de crisis het hoofd te bieden. Wij vragen dat er spoedig een topontmoeting tussen de Arabische Liga, de Afrikaanse Unie en de Europese Unie wordt belegd.

7. Kolonel Khadafi moet onmiddellijk afstand doen van de macht. Zijn regime heeft elke legitimiteit verloren en is niet langer een gesprekspartner voor de EU. De Europese Unie heeft extra beperkende maatregelen vastgesteld tegen de leiders van het land en tegen entiteiten met aanzienlijke tegoeden waarover het regime zeggenschap heeft, en zij is bereid verdere sancties te treffen.

8. Doel is dat Libië door middel van een brede dialoog snel een aanvang maakt met een ordelijke overgang naar democratie. De Europese Unie verwelkomt de in Benghazi gevestigde voorlopige nationale overgangsraad; zij moedigt deze raad aan en beschouwt hem als een politieke gesprekspartner. De Europese Unie staat klaar om Libië te helpen een constitutionele staat te bouwen en de rechtsstaat te ontwikkelen. Zij is bereid in te gaan op het verzoek van het Libische volk om bijstand bij het opnieuw op gang brengen van de Libische economie.

9. De humanitaire noodtoestand in en aan de grenzen van Libië neemt zorgwekkende proporties aan en wordt verergerd door de massale migratiebewegingen die het gevolg zijn van de gebeurtenissen. De veilige evacuatie garanderen van EU-burgers en andere onderdanen die de gevechten willen ontvluchten, blijft een prioriteit. De Europese Unie en de lidstaten hebben humanitaire hulp gemobiliseerd en zijn vastbesloten zowel de mensen in Libië als degenen die de Libische grenzen oversteken, bijstand te verlenen, in nauwe samenwerking met de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de vluchtelingen, het Bureau voor de coördinatie van humanitaire aangelegenheden, de Internationale Organisatie voor Migratie, het Internationaal Comité van het Rode Kruis / de Internationale Federatie van Rode Kruis- en Rode Halve Maan-verenigingen en niet-gouvernementele organisaties. De Europese Unie roept alle betrokken partijen op de humanitaire agentschappen en organisaties toegang te verlenen tot alle plaatsen waar hulp nodig is en staat klaar om hun werkzaamheden te ondersteunen. Daartoe zal de Europese Unie haar coördinatie opvoeren met het oog op een samenhangend en doeltreffend gebruik van middelen en vermogens, in overeenstemming met de humanitaire beginselen.

10. De meest direct bij migratiebewegingen betrokken lidstaten hebben onze concrete solidariteit nodig. De EU en de lidstaten staan paraat om de nodige ondersteuning te bieden naargelang de situatie evolueert. De Europese Unie zal, in het bijzonder via de operatie "Hermes 2011" van Frontex, de impact van de gebeurtenissen op de migratiebewegingen binnen en vanuit de regio nauwlettend in het oog houden. De lidstaten worden in het bijzonder aangespoord om Frontex te voorzien van de extra menselijke en technische middelen die noodzakelijk mochten blijken. De Commissie wordt verzocht extra middelen ter beschikking te stellen. De Europese Raad dringt aan op spoedige overeenstemming over de verordening waarbij de vermogens van Frontex worden uitgebreid.

11. De Europese Unie zal met de betrokken landen in de regio overleggen over financiële en technische steun ter verbetering van de controles aan en het beheer van de grenzen, alsmede over maatregelen om de terugkeer van migranten naar hun land van oorsprong te faciliteren. De Europese Raad verzoekt de Raad JBZ onverwijld bijeen te komen. Voorts wordt de Raad verzocht om, in samenwerking met de Commissie, vóór de Europese Raad in juni een plan voor te leggen met het oog op het ontwikkelen van capaciteit voor het beheer van migratie- en vluchtelingenstromen.

12. Een alomvattende aanpak van migratie, die spoort met de totaalaanpak van de EU, moet worden gestimuleerd. De Europese Unie moet in dit verband ook de mobiliteitsuitdaging aangaan en contacten van mens tot mens stimuleren door gebruik te maken van instrumenten zoals mobiliteitspartnerschappen met alle partners die voldoende ver in hun hervormingsprocessen gevorderd zijn en samenwerken in de strijd tegen mensenhandel en illegale immigratie. De Commissie wordt verzocht voorstellen te doen waarbij uitwisselingen tussen de Europese jeugd en die van het zuidelijke Middellandse Zeegebied gestimuleerd worden.

13. Meer algemeen zullen bestaande partnerschaps- en hulpprogramma's snel opnieuw worden bekeken, in nauwe samenwerking met onze partners in de regio, om beter op de huidige behoeften in te spelen. De Commissie en de Hoge Vertegenwoordiger dienen in dit verband voorrang te geven aan landgerichte en op prestaties gebaseerde benaderingen.
14. Voor de middellange termijn wil de Europese Raad een nieuw partnerschap met de regio, overeenkomstig zijn verklaring van 4 februari 2011. In dit verband verwelkomt hij in grote lijnen de gezamenlijke mededeling van de Commissie en de hoge vertegenwoordiger waarin "Een partnerschap voor democratie en gedeelde welvaart met het zuidelijke Middellandse Zeegebied" wordt voorgesteld, met als uitgangspunt een gedifferentieerde en op stimulering gebaseerde benadering die alle EU-instrumenten bundelt. Een dergelijk partnerschap zou tevens op sterkere economische integratie, ruimere markttoegang en dieper gaande politieke samenwerking gefundeerd moeten zijn. Hij roept de Raad op om de voorstellen in de mededeling snel te bestuderen, en in het bijzonder na te gaan hoe de bijstand van de EU aan haar partners kan worden opgevoerd. Hij kijkt uit naar de komende mededeling over het Europees nabuurschapsbeleid.
15. Het zal ook van cruciaal belang zijn dat de landen de middelen krijgen om hun economieën opnieuw op te bouwen en te moderniseren. Economische ontwikkeling en de vooruitzichten op een baan, met name voor jongeren, zijn van cruciaal belang om de democratie te stabiliseren. De Raad dient spoedig overeenstemming te bereiken over in behandeling zijnde voorstellen inzake pan-Euro-mediterrane oorsprongsregels, en de Commissie wordt verzocht voorstellen in te dienen betreffende nadere middelen om de handel en de directe buitenlandse investeringen in de regio op korte, middellange en lange termijn op te voeren. Ook een opleving van het toerisme in de regio is dringend nodig. De Raad moet de voorstellen van de Commissie inzake door de EIB ontvangen terugbetalingen snel in overweging nemen en ook andere mogelijkheden bezien om de algehele capaciteit van de EIB voor financiële bijstand te verruimen. Coördinatie met andere internationale financiële instellingen is belangrijk.

16. Lessen trekkend uit wat is gebeurd, is de Europese Unie ook bereid de missies van de Unie voor het Middellandse Zeegebied opnieuw te bezien, teneinde in de regio de democratie te propageren en stabiliteit te bevorderen. Er moet een nieuwe impuls worden gegeven aan concrete maatregelen en projecten zodat de democratische instellingen en de vrije meningsuiting, inclusief ongehinderde toegang tot het internet, aan kracht winnen, het maatschappelijk middenveld sterker wordt, de economie wordt ondersteund, armoede wordt teruggedrongen en sociale onrechtvaardigheid wordt aangepakt.

17. De Europese Unie is zich bewust van de bredere politieke en economische impact van deze gebeurtenissen voor de ruimere regio en dringt aan op het reactiveren van het vredesproces in het Midden-Oosten.

